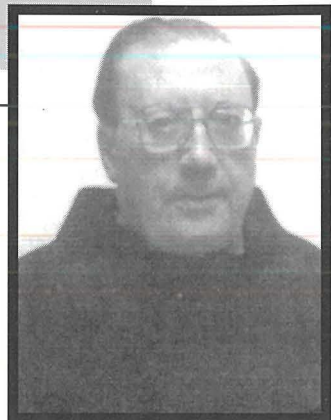

Patri Ġuzepp Vella

Il-Madonna tas-Sacro Cuor

13-il Sena mill-bidu tad-Devozzjoni f' Tas-Sliema

Fl-1872, fil-qalb Marjana tas-sacerdot Dun Pawl Vella, nibtet ix-xewqa li jkebbes id-devozzjoni lejn il-Madonna *Nostra Signora del Sacro Cuore di Gesù* fil-qalb ta' l-ewwel Slimizi.

Fl-1868 Dun Pawl Vella, kien xtara l-art u bena dar ghall-familja tieghu fi Triq Strada Santa Marija.¹ Fis-Sajf, huwa, kien imur iqaddes kuljum fil-knisja ta' Stella Maris li kienet ghadha knisja żghira hafna. U billi hdejn id-dar tieghu f'dawk l-inhawi beda tiela' l-bini b'ritmu mghaġġel, u li kien hawn ċertu boghod ghall-knisja, ġieh f'mohhu

li jipprova jieh u l-inizjattiva biex tinbena l-knisja l-oħra fuq l-art mhollija apposta mill-Katidral. Din l-art kienet imsejha l-*Piazzale della Chiesa*.

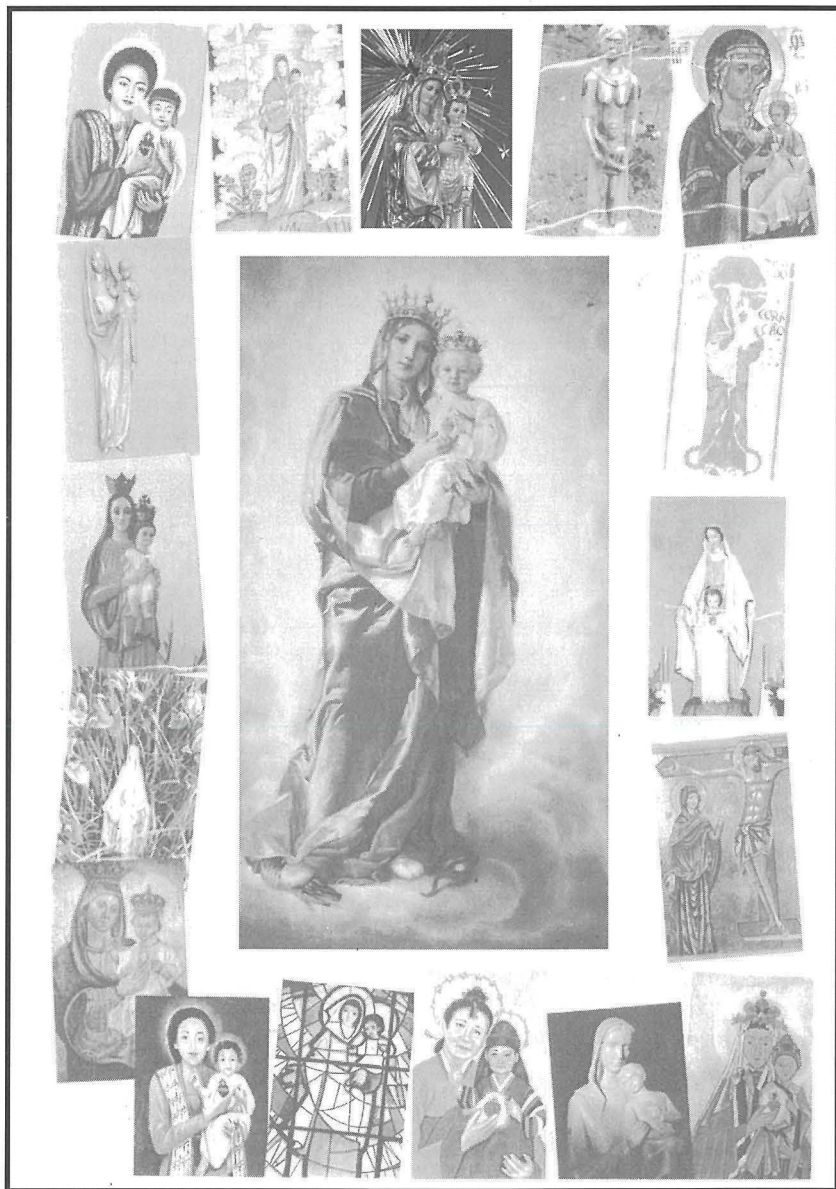
L-ewwel haġa li ghamel Dun Pawl, kienet li ghamel kuntatt ma' dawk il-persuni li kienu qeghdin jibnu djarhom (iċ-Ċenswalisti) u wriehom il-hsieb tieghu. Ġie mwaqqaf Kumitat ta' Azzjoni minn dawn il-persuni li wrew interess f'dawn il-proġett. Wiehed minnhom kien in-negozjant Gioacchino Ellul li kien is-sid tal-lukanda Imperial li kienet ghadha qed tinbena. F'wahda minn dawn il-kmamar kien jiltaqa' l-kumitat li kien twaqqaf.

Fix-xahar ta' Ottubru ta' l-1872, Dun Pawl flimkien ma' tliet membri mar bir-rikors il-Kurja ghand l-Isqof Mons. Gaetano Pace Forno. Dan ghaddeh lill-Kapitlu tal-Katidral biex jiġi studjat. Bdeh jinqalghu l-intoppi billi r-Rettur tal-Knisja ta' Stella Maris, Dun Karm Casha Gerada, deherlu li aħjar titkabbar il-Knisja milli tibda tinbena oħra u problemi oħra ta' flus. Ghaddew hames snin ta' stennija u ta' hidma bla taqta' li dejjem sfat fix-xejn.

F'Marzu ta' l-1875 inhatar Mons. Carmelo Xikluna bhala Isqof ġdid ta' Malta. Sena wara, huwa hareġ id-digriet biex titkabbar il-Knisja ta' Stella Maris. Ghal din l-aħbar il-kumitat imwaqqaf beda jiġbor numru kbir ta' firem u t-talbiet lill-Kurja bdeh isiru aktar spissi. Hawn, Dun Pawl hareġ bi pjan ġdid bi proposti ġodda, fosthom, li l-knisja ġdida tkun iddedikat lill-Madonna. *Nosta Signora del Sacro Cuore di Gesù* u li tkun bhala monument ghall-Papa Piju IX li kien se jiċcelebra l-50 sena mill-Konsagrazzjoni Episkopali tieghu. Dan il-hsieb intogħġob mill-Isqof u mill-Kapitlu Katidrali. Fis-7 ta' Mejju ta' l-1877 l-Isqof hareġ id-digriet biex tkun tista' tibda tinbena l-Knisja taghna. Il-Knisja tinbena bi flus il-poplu u l-Kapitlu Katidrali wiegħed li jagħti ghajnuna finanzjarja meta ikun il-waqt.

It-Tberik ta' l-art

Il-kumitat beda jhabrek biex malajr kemm jista' jkun jagħti bidu għal din l-opra qaddisa. Intgħazel il-Hadd, 20 ta' Mejju,

ta' l-istess sena. Dak in-nhar Dun Pawl, bhala Delegat ta' l-Isqof, bierek l-art u waqqaf salib kbir ta' l-injam fejn kellu jitqiegħed l-altar maġġur tal-knisja l-ġdida u habbar ufficijalment it-titular tal-Knisja. Se ngħib il-kliem eżatt li Dun Pawl kiteb fiċ-Ċenni Storiċi li huwa hallielna, dwar id-diskors li għamel lin-nies miġbura. Qalilhom dawn il-preċiżi kelmiet: "*Din iċ-ċerimonja ma hija xejn hliief il-bidu ta' ġrajja oħra aktar importanti li għandha ssehħ hmistax-il ġurnata oħra meta ssir it-tifkira tal-ġublew Episkopali tal-Kbir Papa Piju IX. B'din iċ-ċerimonja qegħdin niehdu pussess ta' l-art biex niddedikawha lil Alla f'ġurnata addattata apposta għax illum huwa jum il-Pentekoste, ġurnata li kienet il-bidu tal-Knisja ta' Ġesù Kristu. Is-Slimiżi illum, għandhom iħossuhom iffortunati hafna għax din il-knisja se tkun ir-raba' waħda li se tinbena f'dan il-Villaġġ. L-ewwel waħda taħt it-titlu tal-Beata Vergine della Sliema, imwaqqfa waqt l-assedju tal-Franċiżi, it-tieni taħt it-titlu Beata Vergine delle grazie li għadha teżisti, it-tielet iddedikata lil Vergine Maria Nostra Signora Stella Maris, li qiegħda tiġi mkabbra u issa din tagħna taħt it-titlu Nostra Signora del Sacro Coure di Gesù. Heġġeġ għall-għaqda fost l-abitanti tal-Villaġġ. Tkellem ukoll dwar id-diffikultajiet, in-nuqqas ta' mezzi finanzjarji u fuq il-fiduċja fit-titlu prodigjuż (tal-Madonna) li din il-knisja dalwaqt tinbena.*" L-ghada beda t-thaffar għall-pedamenti, inbena Salone f'nofs l-ghalqa u tqegħdet fih statwa tal-Madonna Nostra Signora.

L-ewwel ġebbla tal-Knisja

Kif nafu l-funzjoni tat-tqegħid ta' l-Ewwel Ġebbla saret fit-3 ta' Ġunju, ta' l-istess sena, b'solenità kbira. Wara

ftit jiem is-sala li nbriet inbidlet f'kappella proviżorja. Din kienet il-benniena tad-devozzjoni lejn il-Madonna taħt it-titlu għażiż tagħna. Minn dan il-post, il-Madonna, bdiet tixhet xita ta' grazzji fuq id-devoti tagħha. Dun Pawl, fid-djarju tiegħu, jikteb li l-inkwadru kien ikun imzejjen bil-fjuri, bit-tazzi taż-żejt u bix-xema' theġġeġ quddiemu.² Innies bdiet tiġi f'dan il-post u tinxtehet f'riġlejn il-Madonna u titlobha kull tip ta' grazzja. Hawn l-imġarrab kien isib il-faraġ u l-indiema. Minn din il-ġrajja storika għadew 131 sena. Kienet is-sena li fiha rat il-bidu ta' din id-devozzjoni f'Tas-Sliema. Matul dawn is-snin kollha d-devozzjoni dejjem baqgħet tikber u tissahħah. Illum ukoll il-Madonna tas-Sacro Cour, kif kienet għall-missirijietna, għadha u tibqa' t-tama ta' dawk li jaqtgħu qalbhom, u l-ghajnuna ta' dawk li jersqu lejha bil-fiduċja fiha.

Irrid li ntemm dan it-tagħrif dwar il-bidu tad-devozzjoni f'Tas-Sliema bil-kliem mirqum li nsibu fl-Oratorju miktub mill-ghażiż poeta Slimiż u Frangiskan P. Marjanu Vella OFM. FI-1985 kiteb hekk:

Ifrah tas-Sliema! Fuq biċċ'art mitluqa
Li tnikkret il-harsa t'Alla kollha hniena
Tela' tempju għażiż, ġebbla fuq ġebbla,
Fih sabu ġid u sahha l-qlub ghajjiena.³

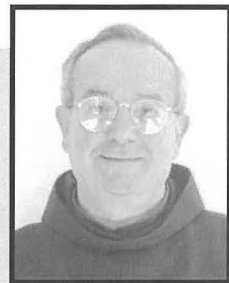
11-10-07

Riferenzi

- ¹ P. Ġużepp Vella OFM 1993 Parroċċa Madonna tas-Sacro Cuor, tas-Sliema – tagħrif Storiku p. 208
- ² Dun Pawl Vella: *Cenni Storiċi della Chiesa di N. S. del S. Cuore di Gesù nella Sliema Monumento a S. S. Pio Nono PM* p. 1
- ³ P. Marjanu Vella OFM 1985 – Oratorju *Madonna tas-Sacro Cuor*, p. 1

Apprezzament

*Patri Ġużepp Beneditt li kien Kappillan fil-Parroċċa tagħna,
li ħalla din id-dinja fil-11 ta' Ottubru, 2007.*

CAPTAIN'S TAILORING

33, St. John the Baptist Street, Sliema

Tel: 21311040

Accepts orders for:

Trousers, Shorts, Dressmaking & all other alterations

